

Crenguța MANEA

O nouă sală, o nouă premieră

Început de stagiune, cu speranțe și noi așteptări, cu frisonul premierelor și bucuria izbânzilor trăită împreună cu publicul.

Așa a arătat și seara în care Teatrul Odeon și-a deschis stagiunea 2010–2011 prin inaugurarea unei noi săli, Studioul de Teatru și Artă Contemporană, întreaga investiție a construcției fiind făcută cu sprijinul Primăriei Municipiului București și al consiliului General al PMB, lucrări începute în 2008. Nu e doar o realizare de prestigiu în spațiul cultural bucureștean, dar e și una edilitară, într-un timp când se construiesc ori fântâni cântătoare (spre educarea estetică, de exemplu, a cetățenilor din sectorul 3 al Capitalei, nevoie identificată și declarată de primarul Liviu Negoită...) ori săli de sport, în cine știe ce colțuri de țară, în care și drumul către școală e un sport extrem, pe vreme rea. Am făcut această paranteză pentru că vocația teatrului este și de a educa și de a uni energiile comunității; nu e „pașoptism” – sau poate e – dar „vremurile sunt ieșite din țâțâni” și nu sunt semne că am avea puterea să le-aducem prea curând „în crugul lor”.

Plasată în subsolul Teatrului Odeon, noua sală aduce în memorie Teatrul Nostru, companie înființată la începutul stagiunii 1941–1942, risipită în 1948 după naționalizare, dar care a lăsat câteva urme bine trasate prin montările cu texte de Eugene O'Neill sau George Bernard Shaw. Imaginea-simbol a noii săli este cea a unui personaj într-o atitudine studiată care amintește de un arlechin, figură asociată cu natura însăși a

teatrului, o siluetă așezată cu capul în jos; arhitectul Răzvan Luscov – a câștigat concursul de proiecte și a semnat conceptul pentru redimensionarea și reamenajarea spațiului împreună cu arhitecta Ioana Luscov – afirmă că arhitectura sălii-studio este gândită ca o replică răsturnată, în oglindă, a lumii de la suprafață, în care reperele bunului-gust s-au pierdut.

Construite cu materiale care-și păstrează la vedere naturalețea, beton și fier cu suprafețe oxidate, culorile de acces, sala și încăperile auxiliare sunt realizate în planuri simple și au o eleganță austeră. Sala este un spațiu flexibil în care se poate juca fie cu scenă italiană, fie elisabetană sau pot fi montate gradene; dotările scenotehnice, instalațiile de sunet și lumină, acustica sălii – a spus-o doamna Dorina Lazăr, director al Teatrului Odeon – sunt la standarde comparabile cu cele ale unor săli similare peste tot în lume. Remarca își găsește locul aici, pentru că Teatrul Odeon își definește identitatea, în ultimele stagioni, prin proiecte care realizează legături cu spații teatrale străine, promovează dramaturgie contemporană și creează spectacole-lectură sau găzduiește turnee ale unor trupe românești și străine. Cred că nu sunt singura care are un orizont de așteptare pe măsura celor construite în acest teatru, iar Sala Studio are șansa să devină un centru de interes pentru artiști din diverse medii.

Să revenim la seara inaugurală care nu a fost doar una mondenă, cu toasturi și cupe de șampanie; stagiunea a început la Odeon cu premiera **Blifat**, piesa fiind câștigătoarea concursului organizat de teatru, proiectul „Tineri regizori – Texte contemporane”.

Autorul, Gabriel Pintilei, decupează, cu mână sigură și privire atentă la detalii, „o felie de viață” din întreaga poveste, deloc simplă, deloc ușoară, a unei familii din România acestor ani; problemele cotidiene, nervii, dorințele înăbușite și eșecurile se adună, colcăie și sufocă, cei mai fragili fiind primele victime. Este și motivul pentru care cea mai bine condusă scenă a spectacolului este aceea în care *A Mijlocie* – de reținut tensiunea bine dozată a foarte tinerei actrițe Ioana Anastasia Anton –, chestionată de *Mamă* pentru ciudățenia de a înclina mereu după ea ușa de la baie, se dovedește a fi chinuită de spaime incontrolabile, adânc săpate până la adolescență, de care nu mai poate să scape.

Înghesuți în cutia de chibrituri din cutia de pantofi – apartamentul „de la bloc” –, singura distracție a părinților și a celor trei copii este să asculte, prin perete, scandalul familiei vecine; sau, pentru a-și depăși complexe de vinovăție, nu fac decât să se spioneze între ei, să se acuze și să se violenteze reciproc, *Ăla Micu* ajungând țapul-ispășitor perfect. Iar autenticitatea spectacolului este dată, în mare parte, de distribuirea reușită a copilului David Petcu, înzestrat cu un instinct scenic care funcționează impecabil. De aceea, răsturnarea pe care o aduc adevărurile niciodată recunoscute sau acceptate în familie, dar rostite de *Ăla Micu*, având conștiința și plăcerea răzbunării, dezvăluie răul făcut până la capăt. Blifat! E stâlceala copilărească pentru „bifat”...

La nivel de replică, textul are sulețe și ritm, dar situațiile scenice, în cadrul propus de dramaturg, rămân fără adâncime ceea ce conduce și la o scenografie ilustrativă; un mai aplicat studiu dramaturg-regizor ar fi adus un plus de complexitate și adevăr uman. Așa, și textul și montarea sunt niște bune schițe de la care trebuie continuat.

Teatrul Odeon – BLIFAT de Gabriel Pintilei. Regia: Alexandru Mihail. Scenografia: Laura Paraschiv. Cu: Laurențiu Lazăr (Tata), Angela Ioan (Mama), Mihai Smarandache (Ăla Mare), Ioana Anastasia Anton (A Mijlocie), David Petcu (Ăla Micu). Data premierei: 25 septembrie 2010.